

Jana Kalbáčová Vejpravová získala cenu Evropské fyzikální společnosti

15.4.2026 - | Matematicko-fyzikální fakulta UK

Profesorka Jana Kalbáčová Vejpravová získala jako vůbec první Česka cenu Evropské fyzikální společnosti EPS Emmy Noether Distinction.

Evropská fyzikální společnost (EPS) uděluje cenu Emmy Noether Distinction významným fyzikům působícím v Evropě. Mezi dosavadní laureáty se letos jako vůbec první zástupkyně z České republiky zařadila prof. Jana Kalbáčová Vejpravová z Katedry fyziky kondenzovaných látek MFF UK. Porota EPS tak ocenila její průkopnický výzkum v oblasti nízkodimenzionálních materiálů a také významnou roli při formování mezinárodní vědecké spolupráce a posílení postavení žen ve fyzice.

„Emmy Noether Distinction patří mezi významná ocenění Evropské fyzikální společnosti a je pro mě naprosto nečekané. O to více si vážím jeho mezinárodního přesahu, nicméně je to také pro mě velký závazek nepolevit do budoucna. Zároveň jej vnímám jako uznání práce našeho týmu i všech kolegů, se kterými spolupracuji v českém i mezinárodním prostředí,“ uvedla při příležitosti svého ocenění prof. Jana Kalbáčová Vejpravová.

Jana Kalbáčová Vejpravová se v současné době zaměřuje na experimentální fyziku nízkodimenzionálních systémů. Na Matematicko-fyzikální fakultě UK vede laboratoř, která se řadí mezi několik málo pracovišť na světě, jež jsou schopna kombinovat pokročilé optické spektroskopie s extrémními podmínkami, jako jsou vysoká magnetická pole a nízké teploty. Její tým přispívá k hlubšímu porozumění kvazičásticím v nízkodimenzionálních systémech, které jsou klíčové pro vývoj nových optoelektronických a kvantových technologií.

Profesorka Kalbáčová Vejpravová dosud vedla nebo spoluřídila přibližně dvacítku výzkumných projektů, včetně ERC Starting Grantu, a působí v řadě mezinárodních hodnotících panelů a vědeckých rad. Podílela se rovněž na hodnocení evropské iniciativy Graphene Flagship, jedné z nejvýznamnějších výzkumných aktivit v oblasti pokročilých materiálů. Momentálně reprezentuje Českou republiku v Quantum Community Network a vede pracovní skupinu pro přípravu Supply Chain and Enabling Technologies Roadmap v rámci Strategic Research and Industry Agenda (SRIA 2035) for Quantum Technologies EU. Na Univerzitě Karlově je spoluzakladatelkou studijního programu Science, který dosud jako jediný v České republice propojuje tři přírodovědné disciplíny – biologii, chemii a fyziku.

Vedle výzkumu a výuky se věnuje i podpoře žen ve vědě, zejména prostřednictvím trvalé spolupráce s předními vědkyněmi na Tchaj-wanu (NTU, NTNU, Academia Sinica) a v Japonsku (JAIST). Prostřednictvím osvětových aktivit, zapojení do politiky a příspěvků do médií také propaguje vědu mezi širším publikem, za což v roce 2019 získala Cenu Františka Běhouňka udělovanou MŠMT. V roce 2023 ji pak magazín Forbes zařadil na svůj seznam nejlepších českých vědkyň.

<https://www.mff.cuni.cz/cs/verejnost/aktuality/jana-kalbacova-vejpravova-ziskala-cenu-evropske-fyzikalni-spolecnosti>